

ת"פ 70561/01/20 - מדינת ישראל נגד אברהים גולאני, בית אלמקדס לעקאר ואלאסתיתמאר

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 70561-01-20 מדינת ישראל נ' גולאני ואח'

כבוד השופט בכיר יהושע צימרמן	בפני
מדינת ישראל	בעניין:
	המאשימה
	נגד
1. אברהים גולאני	הנאשמים
2. בית אלמקדס לעקאר ואלאסתיתמאר	

גזר דין

תמצית השתלשלות העניינים

הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן. במסגרת הסדר הטיעון, הוסכם בין הצדדיים כי המאשימה תטען לעונש של 13 חודשי מאסר לכל היותר, יחד עם מאסר מותנה וקנס, כאשר ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה בכל הנוגע לרכיב המאסר.

לבית המשפט הוגש תסקיר שרות מבחן והוגשה חוו"ד הממונה על עבודות השירות אשר מצאה את הנאשם כשיר לביצוע עבודות שרות.

תמצית טיעוני הצדדים

המאשימה בטיעוניה לעונש הפנתה את בית המשפט לרף החומרה הגבוה של מעשי הנאשם, בשים לב לסכום הכנסות הגבוה שלא דווח לרשויות המס. המאשימה סברה כי מתחם העונש ההולם נע בין 15 חודשי מאסר לבין 30 חודשי מאסר ביחד עם ענישה נלווית. בקביעת העונש המתאים לנאשם סברה המאשימה כי ניתן לחרוג לקולא ממתחם הענישה וזאת בשל נסיבות המיוחדות ולקבוע את עונשו ברף העליון של הסדר הטיעון, דהיינו 13 חודשי מאסר בפועל יחד עם ענישה נלווית. המאשימה הפנתה את בית המשפט לפסיקה התומכת בטענותיה.

הסנגור בטיעונו ביקש כי בית המשפט יגזור את דינו של הנאשם למאסר אשר ירוצה בעבודות שירות, יחד עם ענישה

נלווית. הסנגור ביקש כי בית המשפט ייתן משקל להבעת החרטה ולקייחת האחריות עוד בשלב חקירתו של הנאשם. הסנגור התייחס בטיעונו לסוגיית השיהוי והזמן הרב שחלף ממועד ביצוע העבירות ועד למועד הגשת כתב האישום. הסנגור הפנה את בית המשפט לנסיבותיו הרפואיות של הנאשם, ובכללם שני אירועים מוחיים. הסנגור טען עוד לעניין המחדל שהוסר במלואו וזאת עוד טרם הגשת כתב האישום. כמו כן התייחס הסנגור להעדר עבר פלילי לנאשם. בסיכום של דבר ביקש הסנגור כי בית המשפט יעשה שימוש בסמכותו ויסטה ממתחם הענישה כפי שפורט בטיעונו. הנאשם בדבריו הביע חרטה וביקש את התחשבות בית המשפט בגילו ובמצבו.

תמצית תסקיר שרות המבחן

שרות המבחן בתסקירו, סקר את נסיבות חייו של הנאשם, ואת מצבו המשפחתי. כמו כן סקר שרות המבחן את גורמי הסיכון להישנות העבירה ואת גורמי הסיכוי לשיקום. בסופו של יום המליץ שרות המבחן על ענישה בדמות מאסר שירוצה בעבודות שירות זאת לצד ענישה נלווית.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

אין חולק בדבר החומרה שבביצוע עבירות מס (ראו: רע"פ 10699/07, רע"פ 5906/12, וכן רע"פ 977/13), עבירות המאופיינות בתכנון מוקדם, קלות יחסית לביצוע, וקשות לגילוי. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעים ממעשי העבירות הם פגיעה בשוויון בנטל תשלום המיסים, בתחושת השוויון, ופגיעה בקופה הציבורית. יחד עם זאת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים אלו הנה רחבה. אמנם, לרוב, מתחם הענישה יתחיל במאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח, ואולם לעיתים, במקרים המתאימים, מתחם הענישה יכול ויתחיל במאסר אשר יכול וירוצה בעבודות שרות. כך לדוגמא, אישר בית המשפט המחוזי (עפ"ג 16-05-43320) מתחם ענישה המתחיל בעבודות שרות תוך הדגשת רכיב חשוב ביותר והוא תשלום חובו של הנאשם למדינה. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כאמור בין הצדדים כי המאשימה תטען להטלת מאסר בפועל שלא יעלה על 13 חודשים, וההגנה תהיה חופשית בטיעוניה.

שקלול הנסיבות, תוך מתן משקל משמעותי ביותר לתשלום מלוא החוב, כ 4 שנים טרם הגשת כתב האישום, יחד עם טווח הענישה שהוסכם על ידי הצדדים במסגרת הסדר הטיעון, מביא אותי למסקנה כי מתחם העונש ההולם יתחיל ב- 9 חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שרות, יחד עם ענישה נלווית.

נסיבות רפואיות של נאשם יכולות, כידוע, אף להבחן במסגרת שקילת סטייה ממתחם הענישה, ואולם לנוכח העובדה כי קבעתי מתחם ענישה המתחיל ב- 9 חודשי עבודות שרות סברתי כי מן הראוי, במקרה שלפנינו, לתת משקל לנסיבותיו הרפואיות של הנאשם במסגרת קביעת העונש המתאים בתוך מתחם הענישה ההולם שנקבע, ולא בסטייה ממנו.

הנאשם כבן 71 נשוי ואב לארבעה ילדים.

אין לנאשם כל עבר פלילי להצגה, ואין לנאשם כל רישום, ולו ישן, בעבירות מס.

יש לתת משקל לחלוף הזמן. אמנם המאשימה טענה את טענותיה לעניין זה ואולם בסיכומו של דבר העבירות המפורטות באישום 1 נעברו בשנת 2009, לפני כ 14 שנים, והעבירות המפורטות באישום 2 נעברו בשנת 2012, לפני 11 שנים. כתב האישום הוגש בשנת 2020.

יש לתת את הדעת למצבו הבריאותי של הנאשם, אשר עבר שני אירועים מוחיים. הסנגור תיאר את מצבו הרפואי המורכב של הנאשם כפי שהיה בעקבות האירועים המוחיים וכאשר כעת הינו בתהליכי שיקום. המחוקק הכיר בשאלת הפגיעה של העונש בנאשם לרבות בשל גילו (סעיף 40א(1)). לנוכח ההיסטוריה הרפואית ניתן להעריך כי גזירת דינו של הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריה תביא לנסיגה בריאותית משמעותית. אמנם הנאשם אינו בגיל כה מופלג (בן 71 שנים) ואולם שילוב גילו, הנסיבות הרפואיות, וריצוי מאסר מאחורי סורג ובריה, יכול להביא לתוצאה בריאותית קשה.

הנאשם הסיר את המחדל ושילם את כל חובו עוד בטרם הגשת כתב האישום. לנתון מהותי זה שלושה פנים. האחד נקבע על ידי המחוקק במסגרת שיקולי מתחם הענישה, והשניים הנוספים במסגרת שיקולי העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה. בכל הנוגע למתחם הענישה ולנסיבות הקשורות בעבירה, לא נגרם למדינה נזק כספי בשל העבירה מאחר והנאשם שילם את מלוא חובו (סעיף 40ט(4) לחוק העונשין). בכל הנוגע לעונש המתאים לנאשם ולנסיבות שאינן קשורות בעבירה, התשלום מבטא את מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה (סעיף 40א(5)). בנוסף לאמור, מועד התשלום, עוד בטרם הגשת כתב האישום, מלמד על נטילת אחריות, וחזרה למוטב (סעיף 40א(4)). בהקשר זה צודק הסנגור באמרו כי עניינו של הנאשם בשלמו את החוב עוד בטרם הגשת כתב האישום, כבר בשנת 2016 (קרוב ל 4 שנים לפני הגשת כתב האישום), שונה מאוד מעניינו של נאשם המשלם חובו בשלבים מאוחרים לשם השגת רווח כלשהו במשפטו הפלילי. הפסיקה (רע"פ 7851/13) ראתה לתת משקל אף להסרה ולו חלקית של המחדל ואף בשלבים מאוחרים ביותר בהליך הפלילי "**...ומבלי להקל ראש בחומרת המעשים בהם הורשע המערער, העובדה שהמערער הסיר, אמנם רק בשלב הערעור, חלק נכבד ממחדלו - מצדיקה התחשבות לקולא בהיקף מסוים בעונשו. הדבר מתבקש כדי שלא לנעול את דלת החרטה והתיקון בפני אלו המבקשים להסיר את מחדלם, ובעיקר כדי לעודד את השלמת החסר מקופת המדינה...**" אם כך הדבר שם, קל וחומר בענייננו.

קבלת האחריות של הנאשם נלמדת לא רק מהודאתו בעבירות ולא רק מתשלום החוב טרם הגשת כתב האישום. הסנגור בטיעונו ציין כי כבר בחקירותיו הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם גורמי החקירה. בית המשפט, אמנם, לא נחשף לראיות ואולם דברים אלו של הסנגור שלא הוכחו על ידי המאשימה, מלמדים אף הם על קבלת האחריות המלאה של הנאשם.

כל האמור מביא למסקנה ברורה כי יש למקם את העונש המתאים לנאשם בתחתית מתחם הענישה. מסקנה זו מתיישבת עם המלצת שרות המבחן שלא מצאתי כל נימוק שלא לאמצה.

בכל הנוגע להיקף הקנס שיוטל על הנאשם יש לקחת בחשבון מחד גיסא את חומרת המעשים והיקפם ומאידך גיסא יש להתחשב בהסדרה המלאה של החוב, ובנסיבותיו הכלכליות והרפואיות, כפי שפורט.

לפיכך אני דן את הנאשמים לעונשים הבאים.

נאשם 1.

1. תשעה חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות.
2. מאסר מותנה לתקופה של 7 חודשים וזאת למשך 3 שנים שלא יעבור את אחת העבירות בהן הורשע.
3. קנס בסך של 30,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תמורתו.
4. התחייבות להימנע מאחת העבירות בהן הורשע בסך של 10,000 ₪ וזאת למשך 3 שנים.

הוסברה לנאשם מהות ההתחייבות הנאשם הבין והתחייב.

נאשמת 2

התחייבות להימנע מאחת העבירות בהן הורשעה בסך של 10,000 ₪ וזאת למשך 3 שנים.

ניתן היום, י' תמוז תשפ"ג, 29 יוני 2023, בנוכחות הצדדים.